

Warsztaty muzealne

Skrzynia pełna tajemnic.

Prahistoria. Epoka kamienia.

Temat: *Ślady łowców i zbieraczy w północnej Polsce.*

Wstęp

11 tysięcy lat temu kończy się ostatecznie zlodowacenie. Klimat na Ziemi ponownie się ociepla. Obszary dotąd pokryte lodem zmieniają się nie do poznania. Pojawia się na nich bujna roślinność, zwłaszcza drzewa. Zwierzęta wędrują na nowe tereny, a za nimi podążają ludzie, którzy stopniowo przechodzą z koczowniczego na osiadły tryb życia. Dzięki „Skrzyni pełnej tajemnic” będziecie mogli przenieść się myślami do czasów prahistorycznych.

Celem projektu jest zapoznanie z warunkami życia ludzi epoki mezolitu zamieszkujących północne tereny ziem polskich.

Tematy szczegółowe:

- ***Wieczni koczownicy.***
- ***Klan, czyli organizacja ludności mezolitycznej.***
- ***Zbieracze i łowcy – w poszukiwaniu pożywienia.***
- ***Po wielkich łowach – wyrób narzędzi.***

Projekt będzie realizowany na lekcjach: historii, geografii, informatyki. Efektem będzie prezentacja prac zespołów. Czas realizacji – miesiąc.

Etap gromadzenia informacji.

Zadania dla grupy I

Temat: *Wieczni koczownicy.*

Lp	Zadania do wykonania	Materiały
1.	Sporządźcie mapę pojęciową, w której ustalicie stan waszej wiedzy związanej z tematem. Określcie ramy czasowe i przestrzenne tematu. „Zgadywanka” Każdy z członków grupy z zawiązanymi oczami będzie odgadywał przeznaczenie i materiał, z którego wykonano przedmiot wybrany ze „Skrzyni ...” przez nauczyciela.	Materiały dołączone do skrzyni Zawartość skrzyni
2.	Życie człowieka pierwotnego było uwarunkowane zmianami klimatycznymi, które wpływały na różnorodność świata roślin i zwierząt. Waszym zadaniem będzie dopasowanie do okresów klimatycznych odpowiednich nazw zwierząt, ptaków oraz elementów flory. Tabelę możecie wykorzystać w prezentacji.	„Rozsypanka” wykonana na podstawie tabeli zawartej w materiałach dołączonych do skrzyni. Julia Bruce, Historia Cię wzywał, wyd. Papilon, Poznań 2007.
3.	Wśród przedmiotów w skrzyni wyszukajcie te, które są pochodne zwierząt i roślin. Ustalcie z jakich części zwierzęcych zostały wykonane oraz sporządźcie zestawienie zwierząt i roślin, które były ważnym elementem w bytowaniu człowieka mezolitu.	Zawartość skrzyni, strony internetowe.
4.	W oparciu o materiały dołączone do skrzyni oraz mapę, odpowiedzcie na pytanie: „Dlaczego podstawą żywienia ludzi epoki mezolitu było mięso upolowanych zwierząt a nie pokarm roślinny?” Poszukajcie w opracowaniach rysunków przedstawiających ówczesne zwierzęta, sceny ze zbiorowych polowań i wykonajcie ilustrację przedstawiającą scenę/ny polowania.	Mapa przedstawiająca okresy zlodowaceń w Europie

Zadania dla grupy II

Temat: Klan, czyli organizacja ludzi mezolitu.

Lp.	Zadania do wykonania	Materiały
1.	Sporządźcie mapę pojęciową, w której ustalicie stan waszej wiedzy związanej z tematem. Określcie ramy czasowe i przestrzenne tematu.	Skrzynia J.Bruce... s.6
2.	Pierwotni ludzie łączyli się w niewielkie grupy myśliwych i zbieraczy. Wyszukajcie informacje na temat hierarchii istniejącej w klanie. Jakie zadania mieli jego członkowie.	Skrzynia J.Bruce..., s.6
3.	Spośród przedmiotów zawartych w skrzyni, spróbujcie wyszukać te, którymi posługiwali się najczęściej mężczyźni, a którymi kobiety. Następnie opracujcie rozkład obowiązków na dany dzień dla poszczególnych członków klanu.	Skrzynia J.Bruce, s.6-7
4.	Korzystając z materiałów dołączonych do skrzyni oraz zawartych w niej przedmiotów, wykonajcie rysunek wzorowany na malowidłach naskalnych (zwróćcie uwagę na stosowaną kolorystykę), na którym przedstawicie wybrany moment z życia mieszkańców osady.	Skrzynia

Zadania dla grupy III

Temat: *Zbieracze i łowcy – w poszukiwaniu pożywienia.*

Lp.	Zadania do wykonania	Materiały
1.	Sporządźcie mapę pojęciową, w której ustalicie stan waszej wiedzy związanej z tematem. Określcie ramy czasowe i przestrzenne tematu.	Skrzynia
2.	Podstawowym zajęciem ludzi epoki kamienia było zdobywanie pożywienia. Wyszukajcie informacje na temat sposobów jego pozyskiwania a spośród przedmiotów zawartych w skrzyni wybierzcie te, które mogły być w tym przydatne.	Skrzynia J.Bruce, s.12-13
3.	Opracujcie scenkę pantomimiczną przedstawiającą łowców mezolitycznych „ w akcji” oraz efekty ich starań – zagospodarowywanie upolowanej zwierzyny. Wykorzystajcie przedmioty zawarte w skrzyni.	Skrzynia
4.	Człowiek pierwotny nie grymasił przy jedzeniu. Najważniejsze było przetrwanie. Jadł to, co udało mu się upolować lub zebrać. Wyszukajcie informacje dotyczące dostępnych wówczas składników żywnościowych a następnie ułożcie jadłospis dzienny człowieka mezolitu.	Skrzynia J.Bruce, s.13

Zadania dla grupy IV

Temat: *Po wielkich łowach – wyrób narzędzi.*

Lp.	Zadania do wykonania	Materiały
1.	Sporządźcie mapę pojęciową, w której ustalicie stan waszej wiedzy związanej z tematem. Określcie ramy czasowe i przestrzenne tematu.	Skrzynia
2.	Skrzynia zawiera narzędzia wykonane z różnego rodzaju materiału. Wybierzcie cztery przedmioty – każdy z innego surowca – i wypełnijcie karty zabytku wg załącznika.	Skrzynia Karta zabytku
3.	Potrzeba – matką wynalazków. Wiedząc, że człowiek pierwotny nie posługiwał się pismem, opracujcie w postaci rysunków instrukcję wyrobu trzech wybranych narzędzi, rozpoczynając od pozyskania surowca, poprzez wykonanie, aż do jego zastosowania.	Skrzynia
4.	Wykonajcie własne repliki narzędzi i ozdób mezołitycznych z plasteliny, modeliny, masy solnej oraz nasion, traw, słomy.	Skrzynia

Autorzy: *Joanna Mokrzycka, Joanna Kusowska, Danuta Podgórska*